

cavalcada, també *Siarb*, i en va devastar la sagrera: cita d'un pergamí de l'ACA per Balari (*Orig.*, 396), on corregeixo la lliçó *estiarb*. Per a la grafia *Sci-*, *Sce-* cf., supra, el doc. de 1403. —³ Una batllia podia estendre's bastant. Però Guils ja és una vall ben llevantina, i es tracta de l'afr. a llevant («a la rocha que és sobre la font *Serboi* --- a font Cabrera»); es tractarà d'un altre homònim. —⁴ En aquest, en la forma arcaica del sufix -ðt.

Serbo, V. *Cérvoles Serbòl*, V. *Cervòl Serbós*, *Serbui*, V. *Serbi*

La SERDA

La Serda, te. Alberic. *Pron.*: *kamí de la sérda* (s. de dalt i de baix: xxxi, 119.11), 3°10 × 39°07. Surt de la vila cap al NE. cap a la crtra. de Benimuslem. Essent nom arrelat, i antic, no pot ser manlleu del cast. *cerda* o *cerdo*, però tampoc en pot ser germà mossàrab, que aquí hauria estat *çerra*. Com que va acompanyat del braçal de la Séquia Real (GGRV, 80, 81) que arrenca de la «Plaça de la Mina», ja en les cases de la població, imagino que el nom pogué començar per designar tal mina o soterrani, i que vingui de l'ar. *širdāb* (accentuat vulgarment en la *í*), sign. 'celler', 'cambra subterrània d'una casa': Abenbatuta i el Nowairí ho apliquen a una mina usada per sortir amagadament d'un edifici o una població (Dozy, *Suppl.* I, 647; Beaussier). Sigui que es vagi aplicar a una mina d'aigües o a una usada amb aquell fi pels moros d'Alberic: *As-sérđab* > *L'Asserda*.

Un compost d'aquest mateix nom aràbic em sembla el nom de la pda. de *Serdenyano* a Benaguasil (xxx, 95.13). Com que és nom d'estructura singular i complicada, i a desgrat de la terminació, no se li veu cap enllaç romànic, ni mossàrab, ens orientaran cap a una explicació a base de *sirdab* altres dos NLL d'estructura igual:

Fondanjana, mina d'aigües, te. de Vilafamés, i *Riu-daiano*, despoblat de Bèlgida (GGRV) (cf. *Rocaiano*, a Llessú, *DECat* IV, 877a51). En la composició de tots aquests noms deu entrar el mot moss. *yana* o *jana* 'fada' < DIANA (*DECat* IV, 876-877). *Riu-daiano* 'riu de les dones d'aigua': doncs, des de *sirda(b)*-*yano* 'soterrani de les fades o bruixes' es passaria a *serdējano*, amb propagació de nasal, d'on *serdenjano*.

Potser conté una variant d'aquests noms un nom de localitat habitada *Forninyan* que figura a l'índex del Real Patrimoni (S. XVI, f° 139; BSCC 1935, 207b), nom que coincideix amb la inicial del de Vilafamés i amb la major part del cos dels de Benaguasil i del de Bèlgida.

Serdí, pda. del te. de Benissa (xxxiv, 964). No crec que pugui tenir origen semblant al de *La Serda*, sinó del NP ar. *Sārdī* (GGAig.) de l'arrel *srd* 'foradar'.

Serdanyà, V. *Serdinyà* *Serdenyano*, V. *La Serda Serdera*, V. *Sardera*, s. v. *Sarda*

SERDINYA

Poble de l'alt Conflent, a la dr. de la Tet, a uns 6 k. avall d'Oleta i a uns 10 de Prada.

PRON.: *sərdinjá*, en les enquestes de 1959, entre elles la de Serdinyà (xxiii, 174-178).

MENCIONS ANT. 942: «in valle Confluyente, in fines de villa *Segonan(o)*» (*Dipl. Cat. Vic.*, 173, § 201) [suplim: *Segon<a>nano*, evid. haplogogia]; 950, butlla d'Agapetus II per a Cuixà: «in Saorra, Toresindo, Pino, Campelias, in *Segondaniano*, Iulols ---» (*Marca H.*, 865.15; Alart, *B. S. Agr. Pyr. Or.* x, 82); 950: *Segdinano* (Abadal, *Eixalada*, 177); 983: «in valle Confluyente, in villa *Segdaliano*» (Villan., *Vi. Li.* x, 267); 985: *Secundianum* (*MarcaH.*, 935); 1011: *Secundiano* (*MarcaH.*, 979); 1066: *Segodanniano* (Alart, *Cart.*, 69); 1163: «in parr. St. Cosme de *Sagdaliano*» (Monsalv. x, ix, 271); 1264: *Secdeynà* (Alart, *Priv.*, 262); 1354: *Sechdenyà* (Alart, *Do. Gé. Hi.*, 9); 1359: *Secdenyà* (*CoDoACA* XII, 116); 1385: *Secdenyano* (Alart, *Do. Gé. Hi.*, 19); 1392 (Monsalv. xxiii, 460); 1396 (*CoDoACA* XII, 174); 1404: *Sardinbano* (Monsalv. xxiii, 46); 1435: *Serdeyano* (Alart, *Do. Gé. Hi.*, 88); S. XVI: *Sardinyà* (B.N.P., ms. 133, f° 66).

Documentació confirmada amb variació poc important per Ponsich (*Top.*, 122), afegint-hi 968: *Secundianum*; 1061: *Segdanià*; 1122: *Segdanà*; 1134: *Segdalianum*; i moltes des del S. XIII, sempre amb *-ecd-* o *-ed-*; amb *-rd-* només dos del S. XV, i fixat així des del XVII.

ETIM. Evident derivat en -ANUM d'un NP antic; quant a aquest, després de moltes exploracions en diversos sentits, causades per desviacions passatgeres en la documentació antiga; i guiats per l'únic fil segur: el de la possibilitat fonètica (atesa la matèria antropònica existent), la conclusió és clara i certa: del ll. SECUNDINIUS,¹ documentat per Kaspers (*Utschgn. nordfrz. ONN, Bb. ZRPb.*, 1918, 162-3), en diverses inscripcions trobades prop de Lió etc.; i arrel també de SECUNDINIACUM perpetuat per 3 o 4 llocs *Secodigny, -digné* etc. en el dept. Deux-Sèvres, que Kaspers documenta des del S. XIII. SECUNDIUS ha donat una munió de NLL del Sud de França: veg. Skok, § 298, i Holder II, 1426; i a Itàlia: alt-ital. *Secugna-*, i toscà ant. *Sigonzago* (a. 980): Pieri, *Top. Arno*, 181.

La continuació de SECUNDINIACUM resta evident en la butlla de 950 i la menció de 968; i és encara transparent en *Segdinano* de 950 i *Segonano* de 942 (amb el normal ND > n), car la substitució de -INIACUM per -anyà l'hem trobada en massa (*Frontanyà, Fustanyà*, i veg. llista a l'art. *Albinyana/Albanyà*). L'evolució següent fou: (1) *Segoninyà*, dissimilat en *Segodinyà*, sofreix la normal síncope de la pretònica interna, en (2) *Segdinyà*, forma que és bàsicament la general en les mencions dels Ss. XI a XV: literalment així en algunes (983, una de 950), i amb variacions en les altres (*Segodannianum, Secundianum*: encreuament amb altres de les mencions antigues). En fi (3), el grup insòlit